

THE WORLD
BANK

MOLDOVA

Proгноza economică actualizată

7 octombrie 2013

- **Creșterea economică s-a accelerat și poziția externă a Moldovei s-a consolidat.**
- **Din cauza șocurilor externe și a ciclului electoral riscurile asupra perspectivelor de creștere sunt substanțiale.**
- **În vederea reducerii sărăciei și impulsării prosperității, Moldova trebuie să accelereze reformele structurale.**

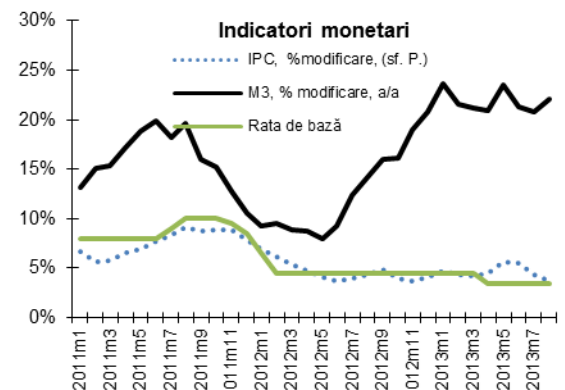
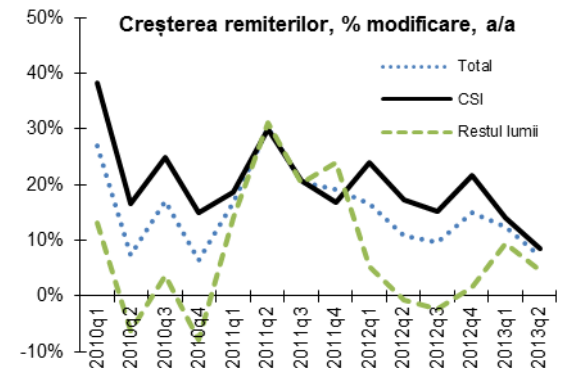
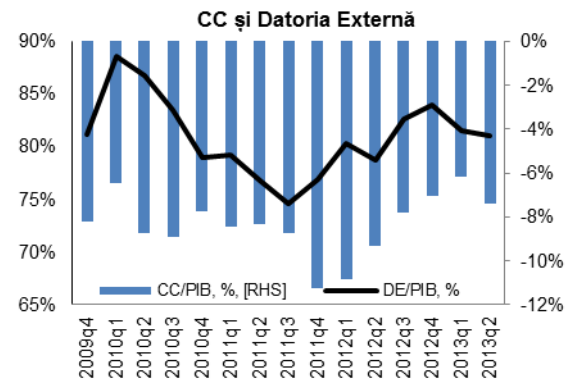
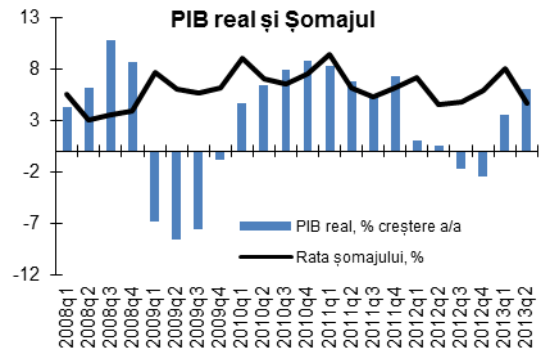
Recent Economic Developments

Economia Moldovei s-a redresat în urma recesiunii din 2012. În al doilea trimestru al 2013, creșterea s-a accelerat până la 6,1 la sută, determinând o majorare a PIB-ului în prima jumătate a anului cu 4,9 la sută. Industria prelucrătoare a crescut cu 9,4 la sută, în timp ce investițiile în infrastructura drumurilor și construcțiilor au stimulat extinderea industriei extractive cu 18,8% în prima jumătate a 2013. Consumul gospodăriilor a fost principalul determinant al creșterii pe partea de cheltuieli (+5,8 la sută), alimentat de majorarea remiterilor și salariilor. În pofida creșterii relativ bune (+ 4,5 la sută), investițiile fixe au o performanță insuficientă pentru a fi forța motrică a creșterii economice.

Deficitul Contului Curent (CC) rămâne la nivel de o singură cifră, Banca Națională a Moldovei (BNM) reușind să acumuleze rezerve valutare. Deficitul CC a fost de 8,6 la sută în primul semestru. Deși deficitul comercial a rămas la un nivel ridicat, creșterea exporturilor (7,5 la sută) a depășit creșterea importurilor (6,3 la sută) în primul semestru al anului. Creșterea remiterilor (în special din țările CSI) a fost puternică, majorându-se cu 9,5% în primul trimestru al 2013, ajungând aproape la nivelul de înainte de criză. Investițiile străine directe (ISD) au crescut cu 53 la sută, reprezentând 3,3% din PIB, însă deocamdată nu au atins nivelul de înainte de criză. La mijlocul anului 2013, totalul datoriei externe a constituit 81 la sută din PIB. În general, poziția externă s-a îmbunătățit și a permis acumularea rezervelor valutare, în prezent acoperind peste 4,5 luni de import și 138% din datoria externă pe termen scurt.

Politica monetară a fost consecventă cu nivelul de țintire a inflației de 5 +/-1,5 la sută. Până în luna august 2013, prețurile de consum au scăzut aproape până la limita inferioară a intervalului țintă, la 3,7 la sută anual, datorită recoltei bune din 2013 și lipsei ajustărilor tarifelor la serviciile comunale. Ca răspuns la presiunile deflaționiste, BNM a relaxat politica monetară. Din aprilie, rata de bază a dobânzii se află la cel mai mic nivel istoric (3,5 la sută). BNM a permis deprecierea moderată a monedei naționale. Oferta de monedă M3 a accelerat până la 22,1 la sută, în timp ce creditarea sectorului privat s-a majorat cu 14,1 la sută anual, în august 2013.

Fiind determinate de o creștere economică sporită, încasările la buget au rămas la o cotă înaltă. În primele 8 luni din 2013, încasările au crescut cu 8,6 la sută. În același timp, cheltuielile guvernamentale au rămas în urma planificărilor, astfel încât deficitul bugetar s-a redus în perioada ianuarie-august 2013 până la 1,6% din PIB estimat, comparativ cu 3,1 la sută din PIB pentru aceeași perioadă a anului precedent.

Prognozele pe termen mediu

Preconizăm o accelerare a creșterii PIB cu 5,5 procente în 2013, înainte de descreșterea acestuia cu 3,5 procente în 2014. Pe termen mediu, prognozăm o creștere de circa 4,5 procente. Redresarea sectorului agricol, după o secetă severă și diminuarea producerii din 2012, vor constitui factorii determinanți ai creșterii prognozate pentru a doua jumătate a anului 2013. În plus, creșterea puternică a remiterilor, determinată în special de investițiile mari în infrastructură din Rusia, va susține sporirea continuă a consumului și a investițiilor. În 2014, ambii factori menționați mai sus se vor diminua, reducând traiectoria creșterii preconizate. Între timp, există probabilitatea ca cererea externă din partea celor mai mari parteneri comerciali să fie constrânsă: creșterea economică din Federația Rusă se încetinește, în timp ce redresarea UE va rămâne limitată. Din 2015, preconizăm cererea externă să crească, alimentând atât exporturile moldovenești cât și remiterile către Moldova.

Fiind o țară mică cu o economie deschisă, Moldova este vulnerabilă la condițiile climatice și economice globale, subliniind importanța unui management macroeconomic prudent. În ultimii ani, autoritățile au realizat un progres substanțial în macro management: inflația este sub control, deficitele fiscale reprezintă mai puțin de 3 procente din PIB și datoria publică este mică. Cu toate acestea, provocările ciclului electoral și mediul extern încă fragil determină necesitatea unor instituții puternice. Potrivit estimărilor noastre, deficitul CC se va mări în următorii ani. Creșterea cheltuielilor recurente adoptate mai devreme în acest an și a cheltuielilor de capital vor majora deficitul fiscal până la 2,5 la sută din PIB în anul 2013 și va depăși 3% în 2014. În timp ce indicatorii agregați ai performanței bancare indică tendințe pozitive, există vulnerabilități legate de guvernarea corporativă și transparența proprietarilor băncilor, precum și de aplicarea eficientă a puterii de execuție a regulatorilor.

În vederea majorării perspectivelor de creștere, Moldova trebuie să accelereze reformele pro-investiționale și pro-export. Autoritățile desfășoară un program ambițios de reforme structurale încorporate în Strategia Națională de Dezvoltare "Moldova - 2020", pe care Banca Mondială o susține prin, recent aprobată, Strategia de Parteneriat cu Țara pentru 2014-2017. În timp ce provocările sunt numeroase, guvernul în următorul an și-ar putea concentra eforturile de reformare în trei domenii. În primul rând, asupra îmbunătățirii previzibilității unui mediu de afaceri stimulator, crearea condițiilor egale de concurență și reducerea costurilor de conformare a reglementărilor. În al doilea rând, asupra consolidării stabilității sectorului financiar - promovarea transparenței și îmbunătățirea accesului la finanțe. În al treilea rând, îmbunătățirea echității și eficienței investițiilor publice, subvențiilor în agricultură (a se vedea tema respectivă din prezenta Actualizare) și asistenței sociale.

Tabelul 1: Principalii indicatori macroeconomici

	2008	2009	2010	2011	2012	2013F	2014F	2015F	2016F
PIB nominal, miliarde MDL	62.9	60.4	71.9	82.3	87.8	97.2	104.8	114.9	126.1
PIB real, % creștere	7.8	-6.0	7.1	6.8	-0.8	5.5	3.5	4.0	4.5
Consum, % creștere	5.8	-0.9	9.2	9.4	0.9	6.2	4.2	4.4	5.3
Investiții Fixe Brute, % creștere	2.2	-30.9	17.2	13.0	0.4	6.1	3.9	6.5	7.0
Exporturi, % creștere	3.4	-12.1	13.7	27.4	2.3	5.0	5.3	5.7	6.2
Importuri, % creștere	2.9	-23.6	14.3	19.7	2.5	6.4	5.5	6.1	7.2
Deflator PIB, % creștere	9.2	2.2	11.3	7.2	7.6	4.9	4.2	5.4	5.0
IPC, % mediu	12.7	0.0	7.4	7.6	4.6	4.1	3.7	5.7	4.8
Balanța contului curent, % PIB	-15.9	-8.2	-7.7	-11.3	-7.0	-7.9	-8.3	-9.1	-9.7
Remiteri, % creștere, USD	26.6	-36.2	12.6	18.2	10.8	7.1	5.5	5.3	5.0
Termeni comerciali (ToT), % creștere	-7.6	0.1	0.0	-1.4	-0.8	-1.4	-0.6	-1.0	-0.3
Venituri bugetare, % PIB	40.6	38.9	38.3	36.6	38.2	38.3	38.2	38.3	38.3
Cheltuieli bugetare, % PIB	41.6	45.3	40.8	39.0	40.3	40.8	41.1	40.6	40.3
Deficitul bugetar, % PIB	-1.0	-6.3	-2.5	-2.4	-2.1	-2.5	-3.0	-2.3	-2.0
Datoria externă, % PIB	67.4	80.2	82.3	77.6	84.5	81.0	81.9	78.8	76.5
Datoria publică și public garantată, % PIB	15.8	21.0	23.2	21.7	24.3	25.2	26.5	26.5	25.9

Sursa: Autoritățile Moldovei, Estimările BM